

26.1.2018

SAMAKin hallitukselta (puolue- ja SAK-/LO-sihteeriryhmältä)

Työläiskongressille 2018

Julkilausumaehdotus – Arlandan-julistus

Hallituksen ehdotus vuoden 2018 työläiskongressin julkilausumaksi on liitteenä.

Arlandan-julistus: Turvana osaaminen

On aika kääntää uusi lehti.

Meillä on taitoa ja tahtoa viedä Pohjoismaita eteenpäin.

Yhdenvertaisuuteen, tehokkuuteen, sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja luottamukseen perustuva pohjoismainen malli on koko maailman mittakaavassa ainutlaatuinen.

Tärkein tehtävämme on luoda lisää hyviä työpaikkoja ja taata turvallinen arki kaikille. Me valitsemme yhteistyön, osaamisen ja hyvinvoinnin sen sijaan, että puurtaisimme yksin, alentaissimme palkkoja ja sortuisimme veronkevennyksiin.

Pohjoismailla on nyt paremmat mahdollisuudet kuin koskaan aiemmin. Meillä on juuri sitä osaamista, teknologiaa ja yhteishenkeä, jota tarvitaan Pohjoismaiden kehittämiseen. Se antaa aihetta optimismiin.

Mutta samalla kasvavat myös haasteet, etenkin työelämässä. Kehitys kulkee kohti kahtia jakautuneita työmarkkinoita, epävarmoja työsuhteita ja sosiaalista polkumyyntiä.

Toimivat, järjestäytyneet työmarkkinat ovat pohjoismaisen mallin peruspilari. Ilman tasa-arvoista palkkausta, työssä oppimista ja työpaikkademokratiaa asiat olisivat Pohjoismaissa aivan toisin.

Nyt kun Pohjoismaiden työmarkkinoihin kohdistuu perustavanlaatuisia haasteita, haluamme ryhtyä kolmenlaisiin toimiin:

1. **Osaaminen ennennäkemättömään nousuun yrityksissä.** Yritysten tulee vastata muutoksiin vahvistamalla työntekijöiden osaamista, ei vaihtamalla heidät uusiin. Vain siten voimme kohdata uuden teknologian haasteet ajautumatta päivätyöläisyhteiskunnaksi. Osaamisen kehittämiseen tähtääviä toimia tulee kehittää työmarkkinaosapuolten ja viranomaisten keskinäisessä yhteistyössä, ja osaamistason noston tulee edistää siirtymistä vihreään elinkeinoelämään.
2. **Sosiaalisen polkumyynnin ja harmaan talouden vastaiset toimintasuunnitelmat kaikkiin Pohjoismaihin.** Emme voi antaa sosiaalisen polkumyynnin levitä Pohjolaan. Siitä kärsivät sekä työntekijät että kunnolliset, rehelliset työnantajat. Sosiaalisen polkumyynnin vastainen taistelu vaatii paljon erilaisia toimenpiteitä ja systemaattista panostusta.

3. **Tehotoimet järjestäytyneen työelämän puolesta.** Järjestäytymisaste on laskussa tietyillä työelämän aloilla. Niin yritysten kuin työntekijöidenkin järjestäytyminen on tärkeää. Järjestäytymättömyys vie pohjan työmarkkinoilta ja koko pohjoismaiselta mallilta. Siksi järjestäytymisen edistäminen on yhteiskunnallinen tehtävä, josta myös viranomaisten tulee ottaa vastuuta.

Tulevaisuuden työelämää käsittelevä SAMAKin hanke on tuottanut laajan kirjon toimenpiteitä, joiden avulla voimme toteuttaa nämä panostukset.

Pohjoismaista mallia on tällä tavoin kehitettävä, ei purettava.